

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 664

van **KOEN DANIËLS**

datum: 5 mei 2023

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Kinderopvang - Opvangplaatsen

In Vlaanderen kampen we niet alleen met een personeelstekort in de kinderopvang, maar ook met een tekort aan opvangplaatsen. Wanneer koppels plannen om zwanger te worden, kunnen ze best al beginnen uitkijken naar een opvangplaats voor wanneer hun kindje 3 maanden wordt. Toekomstige ouders moeten met andere woorden nog voor ze weten of ze zwanger zijn een plaats reserveren om er zeker van te zijn dat ze een opvangplaats in de buurt vinden.

Het Laatste Nieuws publiceerde in april 2023 nog dat het zou gaan om 1553 plaatsen die verdwijnen. Het aantal plaatsen daalt al voor het derde jaar op rij. Dat is een kentering want tussen 2014 en 2022 kwamen er 1437 plaatsen bij. Toch is het opvallend dat er zo weinig plaatsen bijkomen terwijl er enorme inspanningen worden geleverd in het beleidsdomein.

Daarom volgende vragen. Graag met inbegrip van de onvolledige cijfers voor 2023.

1. Hoeveel bedraagt de ratio kinderen - opvangplaatsen in Vlaanderen? Graag een overzicht per jaar voor de periode 2018-2023.
2. Kan de minister een overzicht geven van het aantal plaatsen in de kinderopvang voor de periode 2018-2023?
 - a) Graag een overzicht per opvangsoort (gezins- of groepsopvang) per trap, per provincie.
 - b) Graag een overzicht per leeftijdscategorie: 3-6 maand, 6-12 maand, 1-3 jaar.
 - c) Graag een overzicht per buitenschoolse opvang.
3. Kan de minister een overzicht geven van het aantal plaatsen dat tekort is in de kinderopvang voor de periode 2018-2023?
 - a) Graag een overzicht per opvangsoort (gezins- of groepsopvang) per trap, per provincie.
 - b) Graag een overzicht per leeftijdscategorie: 3-6 maand, 6-12 maand, 1-3 jaar.
 - c) Graag een overzicht per buitenschoolse opvang.

4. Welke inspanningen zullen er nog geleverd worden om op korte en lange termijn extra opvangplaatsen te creëren? Hoe evalueert de minister deze cijfers?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ANTWOORD

op vraag nr. 664 van 5 mei 2023
van **KOEN DANIËLS**

1. Het aantal plaatsen per 100 kinderen, per jaar, is te vinden in het dashboard op de website van Opgroeien: <https://www.opgroeien.be/kennis/cijfers-en-onderzoek/kinderopvang-babys-en-peuters/cijfers-op-maat#toc-plaatsen-en-locaties-opvang-baby-s-en-peuters>
De cijfers voor kwartaal 1 2023 worden begin juli aangevuld.
2. Op de website van Opgroeien is een historiek van het aantal plaatsen volgens diverse onderverdelingen te raadplegen:
<https://www.opgroeien.be/kennis/cijfers-en-onderzoek>
Een opdeling naar leeftijdscategorie is niet mogelijk.
3. Opgroeien (Kind en Gezin destijds) heeft in 2018 in het Vlaams Gewest door het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin een bevraging laten uitvoeren bij meer dan 6.000 gezinnen met een kind jonger dan 3 jaar.
In dat onderzoek kregen alle ouders (ook de gezinnen die al opvang gebruiken en de gezinnen met een schoolgaand kind) ook de vraag voorgelegd of ze nog een onvervulde behoefte aan formele opvang hadden en indien ja, voor hoeveel dagen ze nog extra formele opvang nodig hadden.
De onderzoekers stelden vast dat (in 2018) 8,31% van de kinderen (14.831 kinderen) tussen 3 maanden en 3 jaar in het Vlaams Gewest een onvervulde behoefte heeft aan formele opvang. Gemiddeld genomen bedraagt de behoefte 2,6 dagen per week. De onderzoekers leiden hieruit af dat er nood is aan ongeveer 38.354 extra opvangdagen per week.
Op basis van deze informatie en rekening houdend met het voorspelde aantal kinderen in 2024 en na verrekening van het aantal plaatsen die na afloop van het onderzoek nog werden gerealiseerd en toegekend, werd in 2018 berekend dat er tegen 2024 in de Vlaamse Gemeenschap nog 7070 plaatsen zouden moeten bijkomen.
4. In 2023 zijn er verschillende uitbreidingsrondes lopende met het oog op de versterking van de bestaande opvangplaatsen. Dit gaat over de omschakeling van bestaande kinderopvangplaatsen zonder subsidie naar basissubsidie. Dit gaat over 3.719 opvangplaatsen. Vervolgens is er een budget voorzien van ongeveer 33 miljoen euro voor de omschakeling van 3.000 bestaande opvangplaatsen met basissubsidie naar opvangplaatsen met subsidie inkomenstarief. Dit moet o.a. een betere verloning van de kinderbegeleiders mogelijk maken en de opvang duurzamer te maken. Aanvragen zijn mogelijk voor gans Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
Plaatsen met subsidie inkomenstarief die verdwenen omwille van een stopgezette opvanglocatie worden terug ingezet in de gemeente van de gesloten locatie en/of de aangrenzende gemeenten. Deze oproep wordt op regelmatige basis herhaald voor de vrije middelen subsidie inkomenstarief van gestopte locaties. Zowel nieuwe plaatsen als de omschakeling van bestaande plaatsen kunnen worden aangevraagd. Tenslotte wordt er in 2023 nog de oproep gelanceerd om 125 bijkomende opvangplaatsen met subsidie inkomenstarief te realiseren op basis van de cijfers van de Lokale Loketten.